

پرسیار ۽ بھرشن

بۈچى دەقىا مەرۋە لەھافىنَا
خۇ ژ ھەتافى بىپارىزىت؟

ھەتاف ب خۇ نەميا خرابە، پىستى ياخابە بەلكو بۇ
چاقان ژى. ژ بەر ھندى نەگەر بەرۋەزارى لەشىن مە ب
ھارىكارىا وى، فيتامىنە (دى) ياخابە كەلەك ل بەر ھەتافى ما
دەقىا بەرچاڭكىن رۆزى بىدەتە
بەرچاڭكىن خۇ.

خراپتىرىن دەم ژى مەرۋە لەھافىنەن - ب
بەر ھەتافى بىت د نافىبەرە تايىبەتى ل وەلاتىن گەرم -
سەعمەت دوازىدە و سىن نىفەرە دا
يە، ژ بەر كەلەك ل بەر ھەتافى
بەمینىن دى پىستى مە سۈزىت.
ھەتاف دۆوار نەتهنى بۇ دۆوارتە.

ج جوداھى د نافىبەرە
جەمسەرە باكۆور و ب
اشۇور دا ھەمىيە؟

جەمسەرە باشۇور كىشىدەرە
دەوروبەرین وى نۇقىيانووسن. لى
جەمسەرە باكۆور نۇقىيانووسە
دەوروبەرین وى گرافىن.

نۇقىيانووسى بەستېرىتىن باشۇور ب
تەخەيەكە گەلەك ستۇورا جەممەدى،
كول ھندەك جها ستۇوراتىا وى
دەگەھىتە (٤٢٠٠) مىتەران، يېن دايۇشى
يە. لىن ستۇوراتىا بەفرى ل سەر
نۇقىيانووسى باكۆور ژ (١٠٠) مىتەران
دەرباس نابىت ژ بلى گرېنلاند كو
ستۇوراتىا بەفرى ل ھندەك جها
دەگەھىتە (٣٠٠) مىتەران.

کې يەكەمین وىئەيى فوتوگرافى كىرتىيە و كەنگى؟

تشتن سەير نەوه، كو نەو وىئەگر
(۸) سەعەتا ما ب وى وىئەيى فە
ھەتا دەركەتى. نەو مەرۇقى دخوازت
وىئەيى خۆ ژى بىرىت دەپىا گەلەكى
ب سەبر با و ب سەعەتا بى لەپىن ل
بەر كامىردىي راوهستىيابا.

بەرى كامىرە پەيدا بىن، وىئە ب
قەلەمى و فرقەيى دهاتنە چىكىن. د
سەرى سەدسىلىا نۆزدى دا، وىئەيىن
فوتوگرافى دەركەتن. ل دەستپېكى نەف
وىئەيى ب تەنى د رەش و سېي بۇون و
گرتنا وان گەلەك وەخت دېر.
جۈزۈپ نىپس كو خەلکى فەندىساين
بۇو، يەكەمین كەس بۇو وىئەيەكى
فوتوگرافى گرتى، نەو ژى ل سالا
(۱۸۲۷) ئى بۇو.

فوسيل پاشماوھىيىن شىنكتى و زىندهودانە كو بەرى ب مiliونان سالان ل سەر نەردى يان ل ناڭ
ناڤى زىايىنه و هاتىنە پاراستن.
نەم دزانىن كو شىنكتى و لەشى زىندهودان پشتى دەرن دىزىن و دبوھۇز، با چەوا نەف
زىندهودە پشتى ب مiliونان سالان هاتىنە پاراستن؟
نەو هاتىنە پاراستن ژ بەر كو ب ماددىيەكى و دك ستركا داران يان بەران هاتىنە دابوشىن و ب
قى رىكى هاتىنە پاراستن.

فوسيل

د وىئەيى دا ئەم
چەند پاشمايىن
شىنكتى و زىندهودان
دېپىنин كو ب ستركا
داران يان بەران
هاتىنە دابوشىن.
فوسيلان بەيەكى
گەلەك مەزن د
فەكۈلىيىن زانستى دا
ھەمەيە و مە گەلەك
نەينىيىن ژيانا بەرى ب
رېكا قان فوسيلان
زانىنە.

